

Pomocné nástroje pro vyhodnocování potřeb dítěte a komunikaci s dítětem

Pomocné nástroje pro vyhodnocování potřeb dítěte a komunikaci s dítětem

Pracovní listy upravil a navrhl Jindřich Racek a
kol. Obrázky k jednotlivým pracovním listům
nakreslila pro LUMOS Veronika Šiklová

Pomáháme dětem. Nabízíme řešení.

Vydala mezinárodní organizace Lumos Foundation
Národní 9, 110 00, Praha 1
www.wearelumos.org

© Lumos Foundation / Praha 2015 / Vydání první
Grafická úprava BURDON

Pomocné nástroje pro zjišťování názoru dítěte a komunikaci s dítětem

V roce 2014 jsme vydali publikaci Vyhodnocování potřeb dítěte. Praktický průvodce, která se týká vyhodnocování potřeb dítěte a jeho rodiny. V této publikaci nabízíme různé nástroje, které pomáhají získávat informace o dítěti a jeho rodině, například genogram, časovou osu a vztahovou mapu. Materiály, které najdete na tomto CD, rozšiřují výčet těchto nástrojů. Jedná se o pracovní listy na různá témata, pomocí kterých lze zábavnou formou zapojit děti do procesu vyhodnocení a získat jejich názor. Listy nám také umožňují děti více poznat, navázat s nimi vztah a získat si důvěru, což usnadní celou další společnou práci. Pracovní listy lze využívat i pro jinou práci s dětmi, např. při přípravách dětí, jejichž rodina se chystá přijmout dítě do náhradní péče nebo při komunikaci s dětmi se zvýšenými potřebami. Dále zde najdete šablony jednostránkového profilu dítěte, tabulky pro usnadnění dorozumívání se s dítětem s komunikačními obtížemi a vzor „nemocničního pasu“, knížečky, kterou lze využít v případě hospitalizace dětí v nemocnici, včetně dětí se zdravotním postižením. Všechny tyto pomocné nástroje mají pomoci správnému vyhodnocení potřeb dítěte a následnému vytvoření individuálního plánu ochrany dítěte.

Pracovní listy:

Na CD najdete 112 pracovních listů. Listy jsou určeny pro práci s dětmi a získávání informací pro jednotlivé části vyhodnocení. Jsou rozděleny do šesti tematických celků:

- **identita**
- **rodina**
- **škola a volný čas**
- **kamarády a lidé kolem**
- **emoce**
- **budoucnost**

Členění je jen orientační, s listy můžete pracovat dle vlastního uvážení. Je možné vyplnit list společně s dítětem nebo mu list nechat k samostatné práci. Důležité je dobře mu vysvětlit, k čemu list slouží a že informace, které získáte, vám pomohou porozumět tomu, co si dítě přeje a jak se cítí. Dále pak se takto získané informace mohou stát součástí záznamu z vyhodnocení potřeb dítěte. Důležité je vždy si udělat čas a s dítětem o obrázcích a informacích na listu mluvit.

Listy jsou určeny spíše pro děti mladšího věku, některé lze využít také pro práci s mladistvými. Pracujte s nimi volně a kreativně, děti do nich mohou psát, kreslit nebo si o listech můžete jen povídat a vy můžete

kreslit a zapisovat informace za dítě. V každé části najdete také volný rámeček, ve kterém si můžete připravit vlastní list pomocí nalepení nebo namalování obrázků a vepsání dalších otázek.

Jednostránkový profil:

Jednostránkový profil slouží k seznámení se s dítětem nebo dospívajícím. Vytvoření profilu usnadní spolupracujícím organizacím a dalším odborníkům práci s dítětem. Vytvoření jednostránkového profilu pomůže dítěti při přechodu do náhradní rodinné péče, do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo do zařízení ústavní výchovy. Profil si může dítě vyplnit samo nebo s pomocí pracovníka. Profil se zaměřuje na pozitivní pohled na dítě. Pomocí profilu můžete získat opravdu užitečné informace o tom, jak můžete dané dítě ze své pozice nejlépe podpořit. Na CD najdete 8 šablon. Můžete si ale vždy vytvořit svou vlastní.

Komunikační tabulky:

Komunikační tabulky jsou jednoduchým nástrojem, který vám pomůže při dorozumívání se s dětmi, které komunikují nonverbálně nebo pouze pomocí pár slov. Ve složce naleznete dva druhy tabulek:

První „CO NÁM CHCE .....ŘÍCI“ vám pomůže v týmu sdílet, co vám dítě svým chováním nebo zvukovou signalizací chce dát vědět, co si přeje a jak se cítí i jak na jeho sdělení můžete nejlépe reagovat.

Druhá „JAK KOMUNIKOVAT S ....“ pomáhá sjednotit způsob, který pracovníci s dítětem používají v rámci každodenní komunikace. Předchází se tak situacím, kdy dítě nerozumí, co se po něm chce.

Nemocniční pas:

Nemocniční pas je určen dětem, které jsou hospitalizovány v nemocnici nebo v léčebně. Jsou v něm zaznamenány informace o dítěti a ošetřující personál může na základě těchto informací lépe navázat komunikaci s dítětem, zpříjemnit mu pobyt a minimalizovat nepříjemné zážitky. Pas je dobré dítěti připravit ještě před odchodem do nemocnice, měl by být vždy u postele dítěte a jeho kopie by měla být vložena v jeho lékařské kartě.

O organizaci Lumos:

LUMOS je mezinárodní nezisková organizace zaměřená na pomoc znevýhodněným dětem na celém světě, které jsou nuceny z různých důvodů opustit svoji biologickou rodinu a žít v ústavech.

Naším hlavním posláním je přispět ke změně systému péče o ohrožené děti, tak aby děti měly možnost především zůstat ve své biologické rodině nebo měly možnost odejít do náhradní rodinné péče.

Pracovní listy upravil a navrhl Jindřich Racek a kol. Obrázky k jednotlivým pracovním listům nakreslila pro LUMOS Veronika Šiklová.

V Praze 2015

Další jiné podobné materiály vydala také organizace Children's Involvement team z městského úřadu v Sheffieldu ve Velké Británii.

Ty najdete na stránkách:

<http://www.sheffkids.co.uk/adultssite/Czech/resources.html>

Pracovní listy

Obsah:

1 Identita

- 1I To jsem já
- 2I Jmenuji se, Baví mě, S čím si rád hraju
- 3I Jmenuji se a je mi X let I
- 4I Jmenuji se a je mi X let II
- 5I Kamarádi mi říkají I
- 6I Kamarádi mi říkají II
- 7I Komu se podobáš a v čem jsi jiná
- 8I Komu se podobáš a v čem jsi jiný
- 9I Co byste o mně měli vědět I
- 10I Co byste o mně měli vědět II
- 11I Co byste o mně měli vědět III
- 12I Co byste o mně měli vědět IV
- 13I Co byste o mně měli vědět V – kluk
- 14I Co byste o mně měli vědět VI – holka
- 15I Co byste o mně měli vědět VII
- 16I Co byste o mně měli vědět VIII
- 17I Co byste o mně měli vědět a co chci vědět já o vás
- 18I Co bych si schoval do tajné skříně
- 19I Ráda bych dostala balíček, Nejraději jím
- 20I Když mám volný den, Rád si představuji, že jsem
- 21I Popiš legrační příhodu, Až vyrostu chci
- 22I Jak pěstovat štěstí
- 23I Co by sis vzal s sebou na dlouhou cestu
- 24I Časová osa
- 25I Už jsi zažila nějakou ztrátu – holka
- 26I Už jsi zažil nějakou ztrátu – kluk
- 27I Kde jsi teď
- 28I Prázdný list

2 Já a moje rodina

- 1R S čím doma pomáháš
- 2R Co děláš společně s rodinou
- 3R Kdo co doma dělá a kdo určuje pravidla
- 4R Nakresli, kdo s tebou bydlí
- 5R Nakresli, kdo je všechno tvá rodina
- 6R Co dělám doma, ve škole, co mě baví – holka
- 7R Co dělám doma, ve škole, co mě baví – kluk
- 8R Kde bydlíš I
- 9R Kde bydlíš II
- 10R Kde bydlíš III
- 11R Jaké je okolí domu, kde bydlíš
- 12R Co je dobré doma, co je dobré tady
- 13R Proč jsem musel odejít z domova do jiné péče
- 14R Moje rodina – máma
- 15R Moje rodina – táta
- 16R Moje rodina
- 17R Moje velká rodina – sourozenci
- 18R Moje rodina – strom života
- 19R Na mém pustém ostrově
- 20R Prázdný list

3 Já a lidé kolem mě

- 1L Zeď vzkazů
- 2L S kým a jak mohu sdílet své starosti
- 3L S kým kamarádím – holka
- 4L S kým kamarádím – kluk
- 5L Co mohu říci o svých kamarádech
- 6L Co je bezpečné
- 7L Co je bezpečné a co je nebezpečné
- 8L Kdo mi pomáhá I
- 9L Kdo mi pomáhá II
- 10L Někdy musíme požádat o pomoc I
- 11L Někdy musíme požádat o pomoc II
- 12L Dokážeš někomu pomoci
- 13L Cítíš se někdy sám – kluk
- 14L Cítíš se někdy sama – holka
- 15L Cítíš se někdy sám/sama
- 16L Terč důležitosti
- 17L Moje cesta
- 18L Prázdný list

4 Škola a volný čas

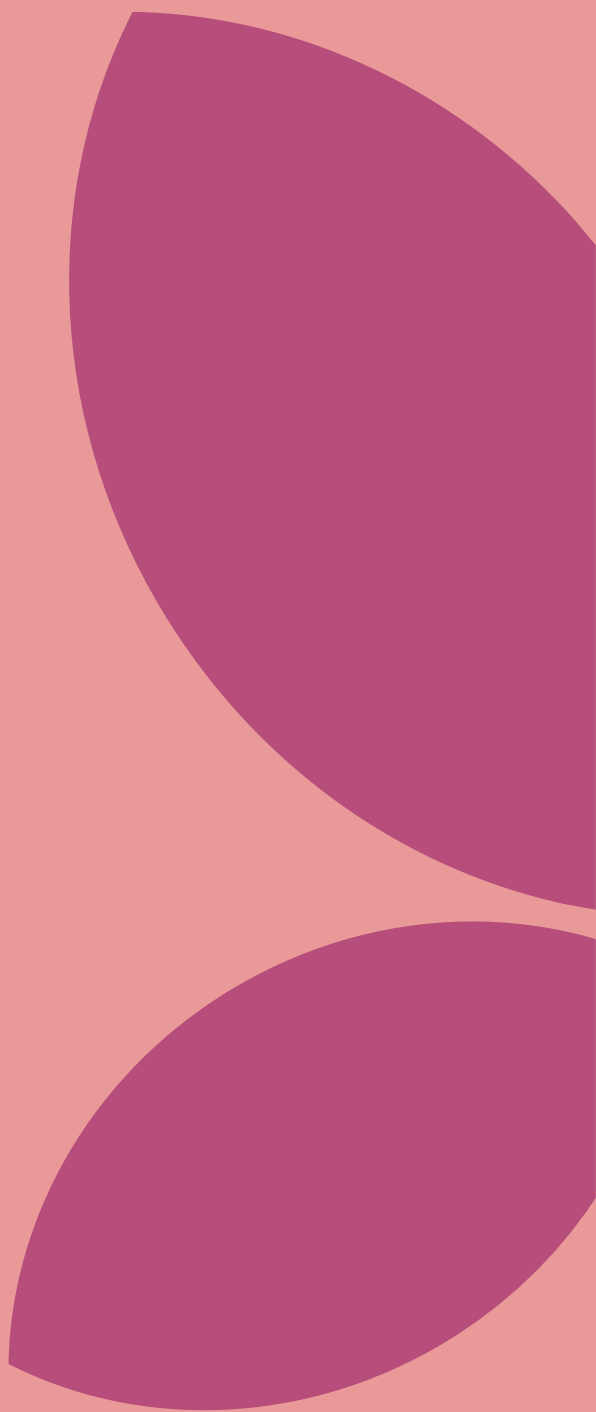
1Š	Co mě baví
2Š	Jak trávíš volný čas
3Š	Co rád děláš I
4Š	Co rád děláš II
5Š	Můj super den – holka
6Š	Můj super den – kluk
7Š	Můj den I
8Š	Můj den II
9Š	Obrázek nejhezčího dne
10Š	Můj týdenní rozvrh
11Š	Zažil jsi někdy ve škole – šikana
12Š	Co je to šikana – kluk
13Š	Co je to šikana – holka
14Š	Ve škole
15Š	Co si o sobě myslím a co si o mně myslí – holka
16Š	Co si o sobě myslím a co si o mně myslí – kluk
17Š	Byl jsi někdy za školou
18Š	Co zažívám ve škole
19Š	Dobrý a špatný den – kluk
20Š	Dobrý a špatný den – holka
21Š	Prázdný list

5 Emoce

1E	Jak se cítíš v neznámém prostředí
2E	Mapa vzteku
3E	Někdy, když tě něco trápí
4E	Jsem nejlepší v, Cítím se hloupě, když
5E	Nemám rád, když, Chce se mi brečet, když
6E	Líbí se mi na mně, Musím se smát, když
7E	Mám strach, když, Potřeboval bych pomoci s
8E	Jak se cítíš I
9E	Jak se cítíš II
10E	Jak se cítíš III
11E	Jak se cítíš IV
12E	Jak se cítím
13E	Jak se cítím – holka
14E	Jak se cítím – kluk
15E	Hra s emocemi
16E	Prázdný list

6 Budoucnost:

1B	Čeho chci dosáhnout – holka
2B	Čeho chci dosáhnout – kluk
3B	Čeho bych chtěl/chtěla dosáhnout
4B	Co si přeješ, aby se do budoucna stalo – holka
5B	Co si přeješ, aby se do budoucna stalo – kluk
6B	Jaká je tvoje vysněná budoucnost
7B	Můj krásný sen
8B	Jaká je tvoje budoucnost
9B	Prázdný list

Pro více informací navštivte naši internetovou stránku
wearelumos.org, vyhledejte @Lumos na Twitteru
nebo nám napište e-mail na adresu info@lumos.org.uk.

Nadace Lumos založená J. K. Rowlingovou je společnost s ručením omezeným registrovaná v Anglii a Walesu
pod číslem 5611912, registrovaná charita pod číslem 1112575.

© Lumos 2015 všechna práva vyhrazena